

SANAM SHERIFF [VERENIGDE STATEN]

VERTALING: JABIK VEENBAAS

De bomen zoals wij ze nu noemen werden eens de goden genoemd. Hun koninkrijk een groen en eerlijk lied. Hun engelen sierden de vleugels van vogels, de hoeven van paarden, een onyxlint aan de waterrand. Om ze te kennen, moeten we ons herinneren wat de kleuren deden in het oog van de aarde, wat de buulbuul zei in het oor van de ghazal, zoet water dat bloeit tussen dit bloedwerk van bast, deze boomtakbeekjes. Ieder blad was een groene en eerlijke naam, een druppel tijd in een eindeloze klok. Goden van mieren, goden van winden, goden van de gouden zinnen aan een zomerlucht.

Onze oudste moeders kenden deze eredienst, bogen hun knieën, taalden alles als tempel wat het leven raakte, wisten dat alles het leven raakte, taalden alles als gebed, hechtten hun geloof aan de naam van het jaargetij. Ze leerden de taal van de meren, de hoeken van het licht, liederen die ontstonden tussen wind en hout, vuren gestookt binnen een bezwangerde nacht. Goden van vrouwen, goden van baarmoeders, negen manen die vol werden onder hun borsten. Onze oudste moeders voedden het land zoals ze hun kinderen voedden, de bloemen verzorgden, de regen opvingen, begrepen de rondgang van de dingen, hoe zelfs schoonheid bloeit in verval.

Waar nu plastic ligt was eens de ziel. Een vat vol licht voor het lichaamsweefsel. Hoe ze rimpelde, hoe ze zich vulde, hoe ze als de tijd gekomen was een boot maakte van de avondbries en naar een land zwom dat we probeerden te benoemen. Sommigen spreken van hemel, sommigen van hiernamaals, sommigen zien de goden in de kleinste dingen, de aureolen van de grashalmen, de paarden poorten van het wintergewaad. Het is winter hier. Buiten mijn raam: monopolie, vrije markten, een imperialistische schaduw. De rivier braakt fabrieksvuil uit, de bossen, de lage jungles hoesten hele seizoenen rook, zelfs ademen moet worden gekocht hier, zelfs sterven kost geld – lichamen hoog opgestapeld in een bedrijfsgraf, hoe bloed de bankbiljetten in de mannezakken voedt, hoe kracht de begeerte voedt. Er ligt een kind te huilen in een kartonnen kribbe. Er ligt een kalf te bloeden in een slachthuismolen. Daar is de burger die zijn moeder zal maken met haar vlees, een dollar bij McDonald's de enige maaltijd die bereikbaar is voor de moeder van het huilende kind. Begrijpen we het rad der begeerte niet? Weten we niet dat noodzaak nog nooit het betaalmiddel van de misdaad is geweest?

Lieve goden van vergeving, goden van genade. Ik weet niet wanneer we vergaten, maar ik weet dat we vergaten. Ik heb de kaarten gezien in de handen van de witte man, de denkbeeldige lijnen die hij trekt over aardvlees en oceaanbloed. Ik heb de namen leren kennen die hij gaf aan het leven dat veel groter is dan wij. Goden van het weten, goden van het zaad: wie sterft vandaag de dag voor mijn zonden? Welke handen graven de voetafdruk uit die ik achterlaat op de glanzende huid van de wereld, wie betaalt met zijn leven voor mijn gerief? Goden van gerechtigheid, goden van worteling. Help ons te onthouden wat we al weten – de oceaan die de ogen van onze geliefden zout, de bossen die de longen van onze moeders vullen. Leg jullie groene, eerlijke lied weer in onze monden, laat onze vingers over de snaren strijken en onze keuzes onze wieken bewateren. Goden van genade, goden van liefde. Hier is de vuist ter grootte van het hart. We weten dat het geplaveide pad oploopt. Ook wat de kunstenaar maakt heeft hier zijn taak, omdat hij een huis bouwt van hoop en hoopt.

Geschreven als bijdrage aan het Winternachten internationaal literatuur festival Den Haag door Sanam Sheriff. Vertaling door Jabik Veenbaas.